

ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

ΤΗΣ Μ. MAINDRON

Ο ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ANNA. 55 χρόνων. ZANETTA. 20 χρόνων. κόρη της. 'Ο βασιλεύς της Γαλλίας Λουδοβίκος ΙΧ'.

(Σε μιὰ φτωχή καμαρούλα. 'Η Ζανέττα εινε άρρωστη στο κρεβάτι. 'Η μητέρα της κάθεται κοντά της).

ZANETTA.— Δέν θά ξαναρθή ποτέ πιά, μητέρα;

ANNA.— Πούός, παιδί μου;

ZANETTA.— Ρωτάς ποός, μητέρα μου; Μά ποός άλλος, παρά εκείνος;... Εκείνος, ό τόσο καλός κι' όμοιος νέος, πού ήθε τόσες φορές νά μās παρηγορήσῃ, νά μού φέρῃ δώρα, λουλούδια, χαρά...

ANNA.— 'Αλήθεια!... Αὐτή τῆ φορά άρχισε νά μās έρθῃ...

ZANETTA.— Φαίνεται πώς μās ξεχάσε.

ANNA.— Μπορεῖ νά μās θυμάται, κι' άς μὴν ήθε τόσες ήμέρες νά μās ίδῇ.

ZANETTA.— Άς, μητέρα, νά μās θυμάται πάντα;

ANNA.— 'Ω! Εἶνε τόσο καλός! Δέν εινε δυνατόν νά ξεχάσῃ δὺό πλάσματα ποιεμένα σάν έμιας. Κι' αν δέν φάνηκε τόσες μέρες, θά μās ξαναρθῇ ίσως ξαφνικά... Μπορεῖ νά τοῦ έτυχε κανένα έμπίδιο...

Πούός ξερεῖ;

ZANETTA.— Πούός νάσαι τάχα; Δέν μās λέει τ' όνομά του.

ANNA.— Εἶνε, φαίνεται, κάποιος φιλόδοξος, ό όποίος κάνει τό καλό χωρὶς νά φανερόνεται... Πηγαίνει στά σπίτια τῶν φτωχῶν καί τῶν δυστυχισμένων γιά νά τοῦς παρηγορή καί νά τοῦς ελεῖ, χωρὶς...

ZANETTA, (διακόπτοντας τὴν 'Αννα ζωηρά).— Τί εἶπες, μητέρα; 'Όστε δύο τὸν τό ενδιαφέρον γιά μās δέν εινε παρά όμοιος; 'Όστε εἴμαστε κι' έμεις δὺό φτωχές γι' αὐτὸν καί τίποτα άλλο;

ANNA.— Μά εἶται μού φαίνεται. Δέν πιστεύω νά λησάται μόνο έμιας.

ZANETTA.— 'Όχι, όχι, μητέρα μου!... Δέν εινε έτσι, όπως τὰ λές. Βέβαια, ἡ ευγενική του καρδιά δέν μπορεῖ νά μὴ συγκινηταί γιά τὸν πόνο κάθε δυστυχισμένου. Μά δέν πιστεύω πὼς πηγαίνει σὲ κάθε φτωχόσπιτο μὲ τὴν ἴδια προθυμία καί καλωσύνη πὼς έρχεται καί σὲ μās... Δέν πιστεύω νά χαμογελάσῃ σὲ κάθε άρρωστο καί πονεμένο, τόσο γλυκά, όπως χαμογελοῦσε σ' έμένα. Κι' εἶπαι, τί νά σοῦ πῶ; Δέν φαίνεται νά εινε καί τόσο πλούσιος. Φαίνεται μάλλον γιά αὐτός. Τὰ ρούχα του εινε σχεδὸν φτωχικά, καμωμένα ἀπὸ ύφανση φτηνό. Δέν πιστεύω πὼς μπορεῖ νά εινε τόσο γενναϊόδοξος καί στοῦς άλλους, όπως δείχνεται σ' έμιας. Δέν πιστεύω πὼς μπορεῖ νά εχη χάρισι καί σὲ μιάν άλλη φτωχούλα χριστὸ σταυρὸ σάν αὐτὸν πὼς μού χάρισε έμένα. Οὔτε εινε δυνατόν νά προσφέρει καί σ' άλλους τόσο συχνά όπως σ' έμιας, τόσα άλλα δώρα, γλυκά, λουλούδια, τόσο όμοια καί σπάνια λουλούδια, καί τόσο άκριβά γιαιρικά. 'Ο, τί λές εἰ, μητέρα μου, έλεος, έγὼ τὸ λέω θυσία. Ναι, θυσιάζεται αὐτός ό άνθρωπος γιά μās. 'Ισως στερεοταί κάποτε καί τὸ φωνά του γιά νά μās ευχαριστῇ...

ANNA.— Πούός ξερεῖ!... Μπορεῖ καί νά μὴν εινε άνθρωπος. Ναι, Μπορεῖ νά εινε κάποιος άγιος πὼς μās τὸν στέλνει ό Θεός γιά νά μās βοηθήσῃ.

ZANETTA.— Θυμάσαι τὴν πρώτη φορά πὼς ήθε, μητέρα. 'Ηταν ένα δράδον πὼς ύπερεταί πάρα πολὺ. Μπήκε έξωφρα μέσα, κι' έλαμψε ἡ φτωγή μας καμαρούλα, σάν νά μπήκε μέσα ένας άγγελος. Κρατοῦσε λουλούδια σὰν χέρια του... Μās κίτταξε μ' ένα βλέμμα γεμάτο καλωσύνη, καί μās εἶπε μὲ τῆ γλυκειά του φωνή: «'Εμαθα πὼς ἡ δεσποινὶς εινε άρρωστη, κι' ήθα νά τὴν ἰδῶ καί νά τὴν συντροφεύω λίγο, γιαιτὶ πονῶ δους πονοῦν». 'Υστερα κάθησε κοντά μου, μού έδωσε τὰ λουλούδια, μού μίλησε γιά ένα σωρὸ άμορφά πράγματα. Κι' έφυγε...

ANNA.— Καί, φεύγοντας, μού έδωσε τρία χρυσά νομίσματα. Τὰ έβαλε μὲ τρόπο σὸ χέρι μου κρυφά, ευγενικά.

ZANETTA.— Κι' εἶπαι ἀπὸ λίγες μέρες ξαναρθῇ πάλι... Καί τότε μού έφερε γλυκά καί γιαιρικά, τὰ όποια, καθὼς μού εἶπε, ήσαν μοναδικά γιά τὴν άρρώστεια μου.

ANNA.— Καί τὴν τρίτη φορά σοῦ έφερε τὸν χρυσὸ σταυρὸ.

ZANETTA.— Πὼς δέν τὸν ἀποχωρίστηκα ἀπὸ τότε, καί τὸν εχω πάντα έπάνω σὸ στήθος μου γιά νά μὲ φυλάξῃ, καί νά μού ξαναδώσῃ τὴν υγεία μου, όπως μού εἶπε εκείνος τῆ στιγμῆ πὼς μού τὸν χάρισε...

ANNA.— Κι' όσες φορές ήθε ό μυστηριώδης μας ευεργέτης, πάντα καί μās έφερε.

ZANETTA.— Στίς άρχές δεχομῖον τὰ δώρα του μὲ κάποια ντρο-

πή. 'Υστερα όμως έπαφρα ό,τι μās έδινε σάν ένα άγιο δῶρο ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Χριστοῦ.

ANNA.— 'Ισως εινε κι' ό ἴδιος ό Χριστός. Πούός ξερεῖ, παιδί μου; Κι' αν δέν εινε ό ἴδιος ό Χριστός, εινε ένας τέλειος χριστιανός. Μοιράζει, φαίνεται, τὴν περιουσία του στοῦς φτωχοῦς, έτσι όπως παράγγειλε ό Χριστός.

ZANETTA.— 'Ετσι λοιπόν, μητέρα, επιμένεις νά πιστεῖς ό,τι μās φέρται τόσο μεγαλόαααα μόνο ἀπὸ φιλανθρωπία; 'Αν ήταν έτσι, ώ, τότε θά ήμουν πολὺ δυστυχισμένη.

ANNA.— Μά τί άλλο φαντάζεσαι; Μήπως νομίζεις ό,τι ό άνθρωπος αὐτός σ' έρωτεύθηκε;

ZANETTA, (κάπως δειλά).— Γιατί όχι, μητέρα; Δέν εἶμαι νέα κι' άμορφη;

ANNA.— Εἶσαι φτωγή κι' άρρωστη, δυστυχισμένη μου Ζανέττα.

ZANETTA.— Μά δέν φαίνεται νά περιφρονῇ τοῦς φτωχοῦς. 'Όσο γιά τὴν άρρώστεια μου... Μά... δέν εἶμαι πολὺ καλτέρα τώρα, μὲ τὰ γιαιρικά πὼς μού φέρνει εκείνος, καί μὲ τὴν χαρά πὼς μού δίνει όταν έρχεται;

ANNA.— 'Ω, λατρευτὸ μου παιδί. Δέν λέω πὼς δέν εἶσαι καλύτερα, καί πὼς δέν θά γίνης έντελὼς καλά. Μά ξερεῖς, ό άντρες δέν αγαποῦν τόσο τίς άρρωστες γυναίκες.

ZANETTA.— 'Εκείνος εινε τόσο διαφορετικός ἀπὸ τοῦς άλλους άντρες, μητέρα. 'Η καρδιά του εινε γεμάτη καλωσύνη... Μπορεῖ λοιπόν ν' αγαπήσῃ μιὰ πονεμένη κοπέλα σάν έμένα. Καί... όταν θά γίνω καλά...

ANNA.— Βέβαια, θά γίνης καλά, Ζανέττα μου... Κάνε λίγη ύπομονῆ ακόμα.

ZANETTA.— 'Απὸ τὸν καιρὸ πὼς έρχεται εκείνος, εχω περισσότερη ύπομονῆ... Κι' ελπίζω μόνο... Πιστεύω, καί τόσο πιστεύω ό,τι θά γίνω έντελὼς καλά καί θά ζήσω πολὺ χρόνια, ἀπὸ τὸ θέλει εκείνος.

ANNA.— Ναι!... Ναι!... 'Ας εινε εὐλογημένη ἡ ώρα πὼς ήθε σὸ φτωχικό μας αὐτός ό άνθρωπος.

ZANETTA.— Καί τί όμορφος πὼς εινε; 'Εχει μαλλιά χρυσόξανθα, καί μάτια γλυκόχρομα σάν τὸν οὐρανὸ. 'Εχει ακόμα ένα τόσο ευγενικό παρουσιαστικό, καί τόσο γλυκειά όμιλία, καί τόσο χαριτωμένες κινήσεις! Πὼς μās μιλάει, καί πὼς μās φέρται!... Σάν νά εἴμαστε μεγάλες κυρίες!... Τὴν τελευταία μάάλιστα φορά μού φίλησε τὸ χέρι.

ANNA.— Μήπως εινε βαρώνος;

ZANETTA.— Δέν θέλω, δέν θέλω νά εινε ευγενής... Θέλω νά μὴν εχη κανένα τίτλο. 'Αλλοιως δέν εινε ντυμένος σάν βαρώνος. Μά γιαιτὶ δέν ήθε τόσες μέρες; Γιατί;

ANNA.— Θάρθῃ πάλι. έννοια σου, κόρη μου...

ZANETTA, (φυλώντας τὸ σταυρὸ πὼς φορεῖ σὸν λαμὸ της).— Στείλε μού τον, Χριστὸ μου. (Σιγά). 'Ας τὸν ἰδῶ ακόμα μιὰ φορά, κι' άς πεθάνω.

('Εξάφρα ακούγεται ένα διακριτικὸ χτύπημα σὴν πόρτα, ἡ όποία σὲ λίγο άνοιγει καί μπαινει μέσα ό βασιλεύς Λουδοβίκος ΙΧ' μὲ μιὰ άνοδόσμη σὸ χέρι).

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ.— Σας χαρετῶ, κυρίες μου. Νά μὲ συγχωρεστε πολὺ πὼς άργησα τόσο νά σας έπισκεφθῶ. Εἶχα κάποιες ύπο-

θέσεις πὼς δέν μού επέτρεπαν νά ἰδῶ γιά μερικὲς μέρες τοῦς φίλους μου. Πὼς εινε λοιπὸν ἡ δεσποινὶς;

ZANETTA.— Εἶμαι πολὺ καλύτερα, κύριε... Καί τώρα πὼς ήθατε εἶσις, εἶμαι ακόμα πὼ καλά.

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ.— 'Ας εινε δοξασμένο τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. ('Αφίρει τ' άνηθ του σὸ κρεβάτι της Ζανέττας). Σας έφερα πάλι μερικά λουλούδια.

ZANETTA, (μυρίζοντας τ' άνηθ).— Τί όμοια!...

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ.— Σας έφερα καί κάποιο γιαιρικό, τὸ όποίο ετοίμασε ό ἰδιαιτερος γιαιρός μου. Ναι. Κάποιος καλὸς γιαιρός θέλω νά πῶ...

ANNA.— 'Ο Θεός νά σὲ προστατεύῃ, καλέ μου νέε. Φέρνεις τὴν υγεία καί τὴν χαρά τῆς κόρης μου. Πὼς θά μπορέσουμε ποτὲ νά σοῦ ξεπληρώσουμε ένα τόσο μεγάλὸ καλό;

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ.— 'Η καλύτερη άμοιβῆ γιά μένα εινε νά βλέπω τὰ ρόδινα χρώματα τῆς υγείας νά ξαναγυρίζουν σὰ μάγουλα τῆς κόρης σας.

ANNA.— Ευχαριστῶ, ευχαριστῶ... ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ.— Δέν εινε πιά γλαμὴ ἡ δεσποινὶς...

ANNA.— Εἶνε καί πολὺ χαρούμενη, γιαιτὶ σās ξαναεἶδε. Μά δέν θά μās πῆτε ποτὲ ποός εἶσατε, καλέ μās φίλε;

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ.— Εἶμαι αὐτὸ πὼς εἶπαι, κυρία μου. 'Ενας κα-

'Ο Λουδοβίκος ΙΧ

